អគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា
អគ្គនាយកដ្ឋានស្រាវជ្រាវ
នាយកដ្ឋានស្រាវជ្រាវថវិកា

ព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មានថវិកា និងសេដ្ឋកិច្ច

មាតិកា៖

- ការនាំចេញគ្រាប់ស្វាយចន្ទីនៅក្នុងឆមាសទី១មានកំណើនជាង៣០០%
- វិបត្តិជំងឺកូវីដ១៩ មិនអាចរារាំងការងារបង្កបង្កើនផលស្រូវរបស់ប្រជាកសិករនៅខេត្តបាត់ដំបងឡើយ
- ៧ខែដំបូង ឆ្នាំ២០២១ កម្ពុជានាំចេញអង្ករ បានជាង៣០ម៉ឺនតោន ធ្លាក់ចុះជាង២៧%
- គិតត្រឹមឆមាសទី១ ពាណិជ្ជកម្មទ្វេភាគីរវាងម្ពុជា និងសហរដ្ឋអាមេរិកមានសន្ទុះកើនឡើងជាង៣២%
- សេដ្ឋកិច្ចហ្វីលីពីនកើនខ្លាំង ក្នុង៣ទសវត្សន៍មកនេះ ប៉ុន្តែមានឧបសគ្គដោយសារកូវីដ១៩
- ការអនុវត្តថវិការបស់ប្រទេសហ្វីលីពីនក្នុងឆមាសទី១ឆ្នាំ២០២១
- អ្នកកែច្នៃអាហារថៃ ស្នើសុំរដ្ឋ តម្លើងថ្លៃទំនិញ ៥% ទៅ ៧% ខណៈថ្លៃដើមកើនឡើងខ្លាំង
- វៀតណាម និងចិនចុះ MoU ជំរុញពាណិជ្ជកម្មផ្លែឈើ អំឡុងពេលមានផលរំខានពីកូវីដ-១៩
- ការវិនិយោគលើវិស័យដឹកជញ្ជូន និងអចលនទ្រព្យឧស្សាហកម្មក្នុងតំបន់អាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិក នឹងមានកំណើនទ្វេដង ក្នុងអំឡុងពេល៣ឆ្នាំ ទៅ ៥ឆ្នាំខាងមុខ
- បំណុលសាធារណៈសហរដ្ឋអាមេរិក កើនដល់ ២៨,៦ទ្រីលានដុល្លារ ដែលមានកំណើន ៥,២ទ្រីលានដុល្លារ គិតពីឆ្នាំ២០២០
- តម្លៃប្រេងឆៅបានធ្លាក់ចុះ ស្របពេលករណីមេរោគកូវីដ-១៩ ប្រភេទថ្មី(Delta) មានការកើនឡើងខ្លាំង
- IMF ព្យាករថា ចិននឹងជាក្បាលម៉ាស៊ីនទី១ជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក នៅក្រោយវិបត្តិកូវីដ-១៩
- ការនាំចេញរបស់ចិនងើបឡើងក្នុងខែកក្កដា ខណៈសកម្មភាពនៅកំពង់ផែស្ទះឡើងវិញ

ពិនិត្យ និងកែសម្រួលដោយ

- សួន ពុធថាវី អគ្គនាយិកា នៃអគ្គនាយកដ្ឋានស្រាវជ្រាវ
- គឹម សុចិត្រា អគ្គនាយករង នៃអគ្គនាយកដ្ឋានស្រាវជ្រាវ
- ណុប ចាន់ធី ប្រធាននាយកដ្ឋានស្រាវជ្រាវថវិកា
- ម៉ែន ខែមវរៈ អនុប្រធាននាយកដ្ឋានស្រាវជ្រាវថវិកា

ព័ត៌មាន និងទិន្នន័យអំពីប្រទេសកម្ពុជា

ការនាំចេញគ្រាប់ស្វាយចន្ទីនៅក្នុងឆមាសទី១មានកំណើនជាង៣០០%

ប្រភព៖ [ភ្នំពេញប៉ុស្តិ៍ ២០២១,រូបភាព ហុង មីនា]

កម្ពុជា បាននាំចេញគ្រាប់ស្វាយចន្ទីចំនួនជាង ៨៦ ម៉ឺនតោន ក្នុងរយៈពេល ៧ ខែ ដើមឆ្នាំ ២០២១ កើនជាង ៣០០% ធៀបនឹងរយៈពេលដូចគ្នាឆ្នាំមុន ហើយប្រទេសវៀតណាម គឺជាទីផ្សារធំជាងគេសម្រាប់គ្រាប់ស្វាយចន្ទីរបស់កម្ពុជា។

តាមទិន្នន័យពីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បានឱ្យដឹងថា ក្នុងរយៈពេល ៧ ខែដើមឆ្នាំនេះ កម្ពុជាបាននាំចេញគ្រាប់ស្វាយចន្ទីចំនួន ៨៦៦ ២០៧,៧៧ តោន កើនឡើង ៣៤៥,២៩ % បើធៀបនឹងរយៈពេលដូចគ្នាក្នុងឆ្នាំ២០២០។

សម្រាប់ទីផ្សារនៃការនាំចេញស្វាយចន្ទីធំជាងគេ គឺប្រទេសវៀតណាម ចំនួន៨៥៩ ២៩០ តោន, ប្រទេសចិន ៣ ៦៣៩,៥ តោន, ប្រទេសថៃ ៣ ១៩៩,៤០ តោន, ជប៉ុនចំនួន ៣៤,៤៣ តោន, ឥណ្ឌា ១៧ តោន, អារ៉ាប់ ១៤,៥១ តោន, បង់ក្លាដែស ៧ តោន, កូរ៉េ ៣,៩១ តោន, និងឡាវ ២ តោន។

បច្ចុប្បន្នរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បាន និងកំពុងរៀបចំសេចក្តីព្រាងគោលនយោបាយជាតិស្វាយចន្ទី ក្នុងគោលបំណងដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាពដាំដុះ និងការកែច្នៃផលិតផលស្វាយចន្ទី។ បន្ថែមពីនេះ គោលនយោបាយនេះក៏ដើម្បីប្រែក្លាយកម្ពុជាទៅជាប្រទេសផលិត និងផ្គត់ផ្គង់ផលិតផលស្វាយចន្ទីសម្រាប់ទីផ្សារក្នុងស្រុក និងទីផ្សារអន្តរជាតិ នេះបើយោងតាមលោក រាជ រ៉ា រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម និងជាអនុប្រធានក្រុមការងារចម្រុះរៀបចំគោលនយោបាយស្វាយចន្ទីកម្ពុជា។

ក្នុងឆ្នាំ២០២០ កម្ពុជានាំចេញគ្រាប់ស្វាយចន្ទីសរុបចំនួន ២១៨ ៩៨១ តោន ដែលកើនឡើងត្រឹមតែ ៨,២៤ % ធៀបនឹងឆ្នាំ ២០១៩។ *ដោយ មុំ ចិន្តា*

ប្រភព៖ [ភ្នំពេញប៉ុស្តិ៍ ចេញផ្សាយថ្ងៃទី១០ សីហា ឆ្នាំ២០២១]

វិបត្តិជំងឺកូវីដ១៩ មិនអាចរារាំងការងារបង្កបង្កើនផលស្រូវរបស់ប្រជាកសិករនៅខេត្តបាត់ដំបងឡើយ

ប្រភព៖ [CNC ២០២១]

ក្នុងរយៈពេលជិត៤ខែកន្លងមកនេះ គឺចាប់ពីដើមខែឧសភា ឆ្នាំ២០២១មក ខេត្តបាត់ដំបងមានអំណោយផលល្អប្រសើរពីធម្មជាតិ មានភ្លៀងធ្លាក់មកជាបន្តបន្ទាប់ និងភ្លៀងធ្លាក់រាយប៉ាយ គ្របដណ្តប់ស្ទើរតែទូទាំងខេត្ត

ដែលធ្វើឱ្យការបង្កបង្កើនផលស្រូវរដូវវស្សារបស់ប្រជាកសិករ មានភាពលឿនជាងឆ្នាំមុន ។

តាមផែនការ ការដាំដំណាំស្រូវខេត្តបាត់ដំបងក្នុងឆ្នាំ ២០២១នេះ មានចំនួន៣៣ម៉ឺនហ.ត។ បើគិតត្រឹមដើមសប្តាហ៍ទី២នៃខែសីហានេះ ខេត្តដាំស្រូវរដូវវស្សាបានស្មើនឹង៨៥% និងបានលឿនជាងឆ្នាំ២០២០។

លោកប្រធានមន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រម៉ាញ់ និងនេសាទខេត្តបាត់ដំបង បានបញ្ជាក់ថា ឆ្នាំនេះ ថ្វីត្បិតតែរបបទឹកភ្លៀងមានតិចជាងឆ្នាំមុន តែល្បាយទឹកភ្លៀងបានធ្លាក់រាយប៉ាយជាបន្តបន្ទាប់ តាំងពីមុនឈានចូលមកដល់នៃរដូវវស្សា ផ្តល់ឱកាសដល់កសិករងាយស្រួលក្នុងការភ្ជួររាស់ដី ហាលដី បានល្អ ជាពិសេសការសាបព្រោះ។ បើទោះបីជាឆ្នាំនេះការងារបង្កបង្កើនផលស្រូវមានសន្ទុះខ្លាំងជាងឆ្នាំមុនក៏ពិតមែន តែក៏មានជួបនូវផលប៉ះពាល់ខ្លះពីកូនរដូវប្រាំងនាពេលកន្លងមក ធ្វើឱ្យតំបន់ខ្លះស្ងើរទឹក ដែលជាតំបន់ស្ថិតនៅឆ្ងាយពីប្រព័ន្ធប្រឡាយ និងតំបន់ខ្លះមានសត្វមមាចត្នោត។ ប៉ុន្តែដោយមានការជួយសង្គ្រោះពីអាជ្ញាធរដែនដី និងមន្ត្រីជំនាញពាក់ព័ន្ធ រហូតដល់មានភ្លៀងធ្លាក់វិញ ទើបធ្វើឱ្យដំណាំស្រូវលូតលាស់បានល្អមកវិញ។

ក្រៅពីការងារដាំដុះដំណាំស្រូវ ប្រជាកសិករក៏មមាញឹកដាំដំណាំសាកវប្បកម្ម(horticulture) រួមមានពោតស ដំឡូងជ្វា បន្លែ ឪឡឹក ម្ទេស និងដំណាំឧស្សាហកម្មមានពោតក្រហម ដំឡូងមី សណ្តែកបាយ សណ្តែកសៀង សណ្តែកដី អំពៅ និងល្ង ជាដើម។

លោក បានអំពាវនាវដល់កសិករទូទៅ បើមានជួបបញ្ហាទៅលើដំណាំកសិកម្ម ដូចជាពូជ ការប្រើប្រាស់ជី ឬសត្វល្អិតបំផ្លាញដំណាំ និងបច្ចេកទេសដាំដុះផ្សេងៗទៀតនោះ សូមធ្វើការទំនាក់ទំនងមកមន្ត្រីជំនាញនៅតាមបណ្តាស្រុក ក្រុង ឬមន្ទីរកសិកម្មរុក្ខាប្រម៉ាញ់ និងនេសាទខេត្តបាត់ដំបងផ្ទាល់ ដើម្បីក្រុមការងារចុះជួយអន្តរាគមន៍បានទាន់ពេលវេលា ៕ *ដោយ ម៉ែន ខែមរៈ*

ប្រភព ៖ cnc ចេញផ្សាយថ្ងៃទី ០៩-សីហា-២០២១។

កម្ពុជានាំចេញស្វាយស្រស់ជាង១៦ម៉ឺនតោន ក្នុង៧ខែដំបូង ឆ្នាំ២០២១

ប្រភព ៖ champey

ក្នុងរយៈពេល៧ខែដំបូង នៃឆ្នាំ២០២១នេះ ការនាំចេញផ្លែស្វាយស្រស់ពីកម្ពុជាទៅក្រៅប្រទេស បានកើនឡើងចំនួន ២៤៧,៩២% ធៀបនឹងរយៈពេលដូចគ្នាកាលពីឆ្នាំ២០២០។

ប្រទេសវៀតណាមជាប់លេខរៀងទី១ ក្នុងការនាំចូលស្វាយពីកម្ពុជា ប្រទេសថៃឈរលេខរៀងទី២ បន្ទាប់មកប្រទេសចិន ប្រទេសកូរ៉េ ទីក្រុងហុងកុង ប្រទេសសិង្ហបុរី និងប្រទេសគុយវ៉ែត។

ក្រៅពីការនាំចេញផ្លែស្វាយស្រស់ កម្ពុជាក៏បាននាំចេញដំណាប់ស្វាយផងដែរ ដោយបានកើនឡើងចំនួន ១៩៤,១៨% ក្នុងនោះនាំចេញទៅកាន់ប្រទេសចិន

ជប៉ុន កូរ៉េ ហ្វីលីពីន ថៃ សហរដ្ឋអាមេរិក វៀតណាម ចក្រភពអង់គ្លេស និងប្រទេសកាហ្សាក់ស្ថាន។

ដោយ ម៉ែន ខែមរៈ

ប្រភព ៖ champey ចេញផ្សាយថ្ងៃទី០៦ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២១។

៧ខែដំបូង នៃឆ្នាំ២០២១ កម្ពុជានាំចេញអង្ករ បានជាង ៣០ម៉ឺនតោន ធ្លាក់ចុះជាង២៧%

ដោយ: ខន ចំប៉ា

ក្នុងរយៈពេល៧ខែដំបូង នៃឆ្នាំ២០២១នេះ កម្ពុជាបាននាំចេញអង្ករចំនួន ៣០៩ ៨៦៥តោន ទៅកាន់ទីផ្សារអន្តរជាតិចំនួន ៥៩ប្រទេស មានដូចជា អឺរ៉ុប ចិន អាស៊ាន និងបណ្តាប្រទេសផ្សេងៗទៀត។ បរិមាណនាំចេញបានធ្លាក់ចុះជាង ២៧% ធៀបនឹងរយៈពេលដូចគ្នាក្នុងឆ្នាំ២០២០។ មូលហេតុនៃការធ្លាក់ចុះនេះ គឺដោយសារការខ្វះទូកុងតេន័រ សម្រាប់ផ្ទុក និងការកើនឡើងនូវតម្លៃដឹកជញ្ជូន។

បរិមាណអង្ករដែលកម្ពុជា បាននាំចេញទៅកាន់ទិសដៅសហភាពអឺរ៉ុបចំនួន២១ប្រទេស បានថយចុះជាង ៤៦% នាំទៅប្រទេសចិន មានចំនួនប្រហាក់ប្រហែលនឹងឆ្នាំ២០២០ ទៅអាស៊ាន-៥ប្រទេស ថយចុះជាង ៤៨% និងទិសដៅដទៃទៀតចំនួន២២ប្រទេស ថយចុះជិត៣០%។

ដោយឡែកនៅក្នុងខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២១ ការនាំចេញអង្ករមានចំនួន ២៩ ៤១៥តោន កើនឡើងជាង៣% ធៀបនឹងខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២០។ ក្នុងចំណោមអង្ករដែលបាននាំចេញមាន អង្ករក្រអូបគ្រប់ប្រភេទ អង្ករសគ្រប់ប្រភេទ និងអង្ករចំហុយ។ *ដោយ ម៉ែន ខែមរៈ*

ប្រភព៖thmeythmeyចេញផ្សាយថ្ងៃទី០៤ខែសីហាឆ្នាំ២០២១

តារាងប្រចាំសប្តាហ៍

តារាងទី១៖ ការចំណាយលើអត្ថប្រយោជន៍សង្គម ប្រចាំខែឧសភា ឆ្នាំ២០២១

តាមទិន្នន័យរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា បង្ហាញថា៖ នៅក្នុងខែឧសភា ឆ្នាំ២០២១ រដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិបានចំណាយលើអត្ថប្រយោជន៍សង្គម ក្នុងទំហំទឹកប្រាក់សរុបចំនួន ៣៧៦,៩៤ប៊ីលានរៀល កើនឡើងយ៉ាងខ្លាំងប្រមាណជា ២៧០% បើធៀបនឹងខែមេសា។ ជាក់ស្តែង ការចំណាយលើអត្ថប្រយោជន៍សន្តិសុខសង្គម មានទឹកប្រាក់ចំនួន ៩២,៨១ប៊ីលានរៀល នៅខែឧសភាឆ្នាំ២០២១ ដែលមានការកើនឡើងគួរកត់សម្គាល់ប្រមាណជា ១៣៧,៦% បើធៀបនឹងខែមេសា។ ទន្ទឹមនឹងនោះដែរ ការចំណាយលើជំនួយសង្គមដល់ប្រជាពលរដ្ឋ មានទឹកប្រាក់ចំនួន ២៦៦,៧៨ប៊ីលានរៀល នៅក្នុងខែឧសភា ឆ្នាំ២០២១ ដែលមានការកើនឡើងយ៉ាងខ្លាំងប្រមាណជា ៣០៦,៤% បើធៀបនឹងខែមេសា។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ការចំណាយលើអំណោយពីពហុភាគីសំរាប់ចំណាយវិនិយោគ មានទំហំទឹកប្រាក់១១,៧៣ ប៊ីលានរៀល នៅក្នុងខែឧសភា ឆ្នាំ២០២១ ដែលមានកំណើនប្រមាណជា១១,៧៣% បើធៀបនឹងខែមេសា។

ដោយឡែក ការចំណាយអត្ថប្រយោជន៍សង្គមផ្សេងៗទៀត ទើបតែមាននៅក្នុងខែឧសភា ឆ្នាំ២០២១នេះ មានទឹកប្រាក់ចំនួន ៥,៦២ប៊ីលានរៀល។ដោយ មិត្ត ចន្ទី

ការចំណាយឆ្នាំ២០២១ (គិតជាប៊ីលានរៀល)	មករា	កុម្ភៈ	មីនា	មេសា	ឧសភា
អត្ថប្រយោជន៍សង្គម	**103.40**	**114.72**	**240.59**	**115.28**	**376.94**
កំណើន/ថយ(%)		10.9%	109.7%	-52.1%	227.0%
អត្ថប្រយោជន៍សន្តិសុខសង្គម	90.63	101.04	158.63	39.06	92.81
កំណើន/ថយ(%)		11.5%	57.0%	-75.4%	137.6%
ជំនួយសង្គមដល់ប្រជាពលរដ្ឋ	9.54	8.85	75.32	65.65	266.78
កំណើន/ថយ(%)		-7.2%	751.1%	-12.8%	306.4%
អំណោយពីពហុភាគីសំរាប់ចំណាយវិនិយោគ	3.23	4.83	6.64	10.57	11.73
កំណើន/ថយ(%)		49.5%	37.5%	59.2%	11.0%
អត្ថប្រយោជន៍សង្គមផ្សេងៗទៀត	-	-	-	-	5.62

ប្រភព៖ តារាងប្រតិបត្តិការហិរញ្ញវត្ថុនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ខែឧសភាឆ្នាំ២០២១

តារាងទី២ ៖ ពាណិជ្ជកម្មរវាងកម្ពុជា និងប្រទេសថៃលើមុខទំនិញ នៅក្នុងខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២១

យោងទៅតាមទិន្នន័យរបស់ធនាគារជាតិ នៃប្រទេសថៃ បានបង្ហាញថា៖ នៅក្នុងខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២១ ទំហំពាណិជ្ជកម្មរវាងប្រទេសកម្ពុជា និងប្រទេសថៃ មានទំហំទឹកប្រាក់ប្រមាណជា ៦១៦,២០លានដុល្លារ ដែលមានការធ្លាក់ចុះប្រមាណជា ៨,៣% បើធៀបនឹងខែឧសភា។ ជាក់ស្តែង នៅក្នុងខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២១ ការនាំចេញទំនិញរបស់កម្ពុជាទៅប្រទេសថៃ មានទំហំទឹកប្រាក់ប្រមាណជា ៥៥,៩៣លានដុល្លារ ដែលមានការធ្លាក់ចុះប្រហែល ៣% បើធៀបនឹងខែឧសភា។

ស្របពេលនោះដែរ ការនាំចូលទំនិញរបស់ប្រទេសថៃមកកម្ពុជា មានទំហំទឹកប្រាក់ ៥៦០,២៧លានដុល្លារ ក្នុងខែមិថុនាឆ្នាំ២០២១ ដែលមានការធ្លាក់ចុះប្រមាណជា ៨,៨% បើធៀបនឹងខែឧសភា។ ដោយ មិត្ត ចន្ទី

បរិយាយ	មករា	កុម្ភៈ	មីនា	មេសា	ឧសភា	មិថុនា
ទំហំពាណិជ្ជកម្ម	**653.39**	**644.76**	**799.19**	**596.61**	**671.83**	**616.20**
កំណើន%		-1.3%	24.0%	-25.3%	12.6%	-8.3%
នាំចេញ	113.22	112.05	104.27	72.63	57.65	55.93
កំណើន%		-1.0%	-6.9%	-30.3%	-20.6%	-3.0%
នាំចូល	540.17	532.71	694.92	523.98	614.18	560.27
កំណើន%		-1.4%	30.4%	-24.6%	17.2%	-8.8%

ឯកតា៖ គិតជាលានដុល្លារអាមេរិក

ប្រភព៖ *ធនាគារប្រទេសថៃ*

ព័ត៌មាន និងទិន្នន័យរបស់បណ្តាប្រទេសនៅក្នុងអាស៊ាន និងដៃគូពាណិជ្ជកម្មដទៃទៀត

គិតត្រឹមឆមាសទី១ ការធ្វើពាណិជ្ជកម្មទ្វេភាគីរវាងកម្ពុជា និងសហរដ្ឋអាមេរិក មានសន្ទុះកើនឡើងជាង៣២%

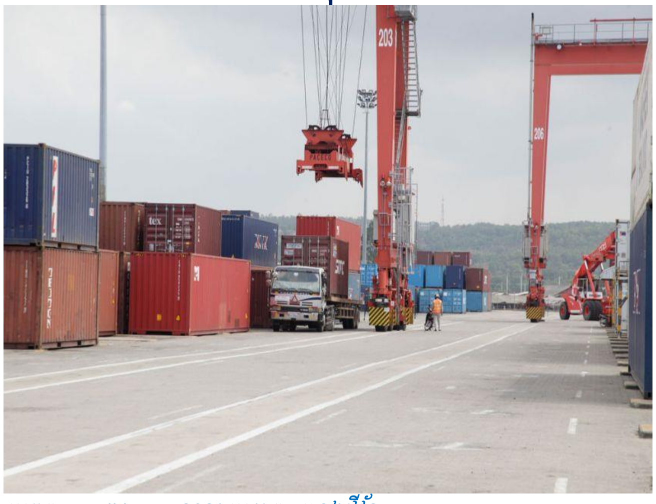

ប្រភព៖ postkhmer, 2021 រូបភាព៖ ហេងជីវ័ន

វិបត្តនៃជំងឺកូវីដ-១៩ នៅតែបន្តជះឥទ្ធិពលអវិជ្ជមានដល់ការធ្វើពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ។ ដោយឡែក ការធ្វើពាណិជ្ជកម្មទ្វេភាគីរវាងកម្ពុជា និងសហរដ្ឋអាមេរិក មិនបានធ្លាក់ចុះឡើយ។

តាមទិន្នន័យរបស់ការិយាល័យពាណិជ្ជកម្មអាមេរិក បានបង្ហាញថា៖ ការធ្វើពាណិជ្ជកម្មរវាងប្រទេសទាំងពីរ

ក្នុងឆមាសទី១ ឆ្នាំ២០២១ មានតម្លៃសរុបចំនួន ៣,៨ ពាន់លានដុល្លារ បានកើនឡើង ៣២,៨% ធៀបនឹងរយៈពេលដូចគ្នាឆ្នាំ២០២០។ ក្នុងនោះការនាំចេញទំនិញពីកម្ពុជា មានតម្លៃ ៣,៦ពាន់លានដុល្លារ កើនឡើង ៣២,៤% និងការនាំចូលទំនិញពីសហរដ្ឋអាមេរិក មានតម្លៃ ២០២,៦លានដុល្លារ កើនឡើង ៤០,៣% ធៀបនឹងឆមាសទី១ ឆ្នាំ២០២០។

សម្រាប់ខែមិថុនាឆ្នាំ២០២១ កម្ពុជាបានធ្វើការនាំចេញទំនិញទៅកាន់សហរដ្ឋអាមេរិក ក្នុងតម្លៃសរុប ៥០៦,១ លានដុល្លារ កើនឡើង ៣០,៣% និងការនាំចូលត្រឡប់មកវិញមានតម្លៃ ២៨,៨លានដុល្លារ កើនឡើង ៤៩,២%។ ដោយសារ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានបញ្ចុះពន្ធគយ ចាប់តាំងពីខែមីនាឆ្នាំ២០២១ បានធ្វើឱ្យកំណើននៃការនាំចូលរថយន្តរបស់សហរដ្ឋអាមេរិកមកកម្ពុជាមានការកើនឡើង ចំណែកឯ ការនាំចេញរបស់កម្ពុជាវិញក៏មានការកើនឡើងដែរដោយសារមានតម្រូវការផលិតផលប្រើប្រាស់គ្រប់ប្រភេទជាពិសេសផលិតផលវាយនភណ្ឌ និងកង់។

សហរដ្ឋអាមេរិកគឺជាទីផ្សារធំ ដែលកម្ពុជាអាចរក្សាបានកំណើននៃការនាំចេញ ដែលអាចនឹងរួមចំណែកច្រើនក្នុងការប្រមូលចំណូលមកអភិវឌ្ឍជាតិ និងសង្គម។ នៅក្នុងឆ្នាំ២០២០ ទំហំពាណិជ្ជកម្មសរុបរវាងប្រទេសទាំងពីរមានតម្លៃសរុប ៦,៩ ប៊ីលានដុល្លារ សមាមាត្រនឹងការកើនឡើង១៧,៨៩% ធៀបនឹងឆ្នាំ ២០១៩។

ដោយ សេន ចន្ទ

ប្រភព៖ postkhmer, ចេញផ្សាយថ្ងៃទី០៩ខែសីហា ឆ្នាំ២០២១

កំណើនសេដ្ឋកិច្ចរបស់ហ្វីលីពីនមានការកើនឡើងខ្លាំងនៅក្នុងអំឡុងពេល ៣ទសវត្សន៍កន្លងមក ប៉ុន្តែមានឧបសគ្គដោយសារជំងឺពពកខ្មៅ កូវីដ១៩

រូបថតដោយ៖ REUTERS/Eloisa Lopez

ទីភ្នាក់ងារស្ថិតិបានលើកឡើងថា ផ.ស.ស របស់ហ្វីលីពីនកើនឡើង ១១,៨% នៅក្នុងត្រីមាសទី២ ឆ្នាំ២០២១ បន្ទាប់ពីបានធ្លាក់ចុះដោយសារកូវីដ១៩ កាលពីឆ្នាំមុន។ នេះគឺជាកំណើនធៀបនឹងពេលដូចគ្នាកាលពីឆ្នាំមុន ដែលមានសន្ទុះខ្លាំងបំផុត បើគិតចាប់តាំងពីត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ១៩៨៨ ដោយសារ តម្រូវការក្នុងស្រុកមានកំណើនល្អប្រសើរ។

ក្នុងការស្ទង់មតិមួយដែលបានធ្វើឡើងដោយ REUTERS សេដ្ឋវិទូរំពឹងថា សេដ្ឋកិច្ចប្រចាំឆ្នាំរបស់ហ្វីលីពីននឹងកើនឡើង ១០% នៅក្នុងត្រីមាសទី២ ធៀបនឹងពេលដូចគ្នាកាលពីឆ្នាំ២០២១។ ប៉ុន្តែការងើបឡើងវិញនៃសេដ្ឋកិច្ចត្រូវបានរាំងស្ទះ ដោយសារតែការរីករាលដាលជំងឺកូវីដ១៩។

មានការរំពឹងទុកថា គោលនយោបាយរូបិយវត្ថុនឹងត្រូវបានអនុវត្តរហូតដល់បំណាច់ឆ្នាំ២០២១ នេះ។ ចំណែកឯអត្រាគោលនយោបាយ ត្រូវបានរំពឹងថា នឹងរក្សាបានក្នុងកម្រិតទាបជាង ២,០% ដើម្បីរក្សាស្ថិរភាពនៃការងើបឡើងវិញរបស់សេដ្ឋកិច្ច។ ការជំរុញនេះគឺជា

លទ្ធផល ដែលទទួលបានពីគោលនយោបាយទប់ស្កាត់កូវីដ១៩ និងការបង្កើនការងារ និងប្រាក់ចំណូលរបស់ពលរដ្ឋ។

ទោះយ៉ាងណា កំណើនសេដ្ឋកិច្ចមានការធ្លាក់ចុះក្នុងអំលុងពេលចាប់ពីខែមេសា ដល់ខែមិថុនាចំនួន១,៣% បន្ទាប់ពីបានកើនឡើងចំនួន ០,៣% នៅត្រីមាសទី១ កន្លងទៅ។ ចំណាយលើការប្រើប្រាស់របស់គ្រួសារ បានកើនឡើងចំនួន ៧,២% នៅត្រីមាសទី២ ធៀបនឹងរយៈពេលដូចគ្នាកាលពីឆ្នាំមុន។ ប៉ុន្តែ ចំណាយរបស់រដ្ឋបានធ្លាក់ចុះ ៤,៩% ដែលជាការធ្លាក់ចុះខ្ពស់មួយ ចាប់ពីឆ្នាំ ២០១៧។

ទន្ទឹមនឹងនេះ វិស័យសេវាកម្មកើនឡើង ៩,៦% និងឧស្សាហកម្មកើនឡើង ២០,៨% ខណៈដែលវិស័យកសិកម្ម ព្រៃឈើ និងនេសាទធ្លាក់ចុះ០,១%។ ប៉ុន្តែកំណើននេះអាចនឹងធ្លាក់ចុះវិញ ខណៈដែលរដ្ឋាភិបាលនៅតែបន្តរឹតបន្តឹងវិធានការនានា ដើម្បីទប់ស្កាត់ការរីករាលដាលនៃជំងឺកូវីដ១៩ បំប្លែងថ្មីឈ្មោះ Delta។

លោក Dennis Mapa ប្រធានអាជ្ញាធរស្ថិតិរបស់ហ្វីលីពីនបាននិយាយថា កំណើនសេដ្ឋកិច្ចហ្វីលីពីនគួរតែកើនបាន ៨,២% នៅក្នុងឆមាសទី២ ទើបអាចសម្រេចបានគោលដៅទាបបំផុតនៃកំណើនសេដ្ឋកិច្ចប្រចាំឆ្នាំពី ៦,០% ទៅ ៧,០%៕ *ដោយ វង្ស ច័ន្ទស្មើដារា*

ប្រភព៖ គេហទំព័រ REUTERS ចេញផ្សាយថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ ២០២១

ការអនុវត្តថវិការបស់ប្រទេសហ្វីលីពីន ក្នុងឆមាសទី១ឆ្នាំ២០២១

ក្នុងឆមាសទី១ ឆ្នាំ២០២១ ការអនុវត្តចំណូលថវិកាជាតិសរុបរបស់ប្រទេសហ្វីលីពីន មានចំនួនPHP ១ ៤៩០ ប៊ីលាន កើនឡើង ២,៥% ធៀបនឹងរយៈពេលដូចគ្នាក្នុងឆ្នាំ២០២០ ។ ក្នុងនោះ ចំណូលពន្ធមានចំនួន PHP១ ៣៤៥ ប៊ីលាន កើនឡើង ១០,៤% ចំណែកឯចំណូលមិនមែនពន្ធ(រួមបញ្ចូលទាំងជំនួយ)មានចំនួន PHP ១៤៥ ប៊ីលាន ធ្លាក់ចុះរហូតដល់ ៣៨,៥%។

ក្នុងរយៈពេលដូចគ្នានេះ ការប្រមូលចំណូលរបស់ការិយាល័យពន្ធផ្ទៃក្នុង Bureau of Internal Revenue (BIR) កើនឡើងជិត៨% ខណៈពេលដែលការប្រមូលចំណូលរបស់ការិយាល័យគយ Bureau of customs (BOC)បានកើនឡើង ១៩,២% ។

ចំណែកឯ ការចំណាយថវិកាជាតិក្នុងឆមាសទី១ ឆ្នាំ ២០២១ មានចំនួន PHP២ ២០៦ប៊ីលាន កើនឡើង ៩,៦% ក្នុងនោះចំណាយមូលធនបានកើនឡើងចំនួន ៥៣,៥% ធៀបនឹងឆ្នាំកន្លងទៅ។

តារាងប្រៀបធៀបការអនុវត្តន៍ថវិការបស់ហ្វីលីពីន ក្នុងឆមាសទី១ (២០១៩-២០២១)

បរិយាយ	គិតជា ប៊ីលាន ប៉េសូ (PHP)			កំណើន (%)	
	2019	2020	2021	2020	2021
ចំណូល	1,548	1,453	1,490	(6.1)	2.5
ពន្ធ	1,381	1,218	1,345	(11.8)	10.5
ការិយាល័យពន្ធក្នុងស្រុក	1,066	956	1,032	(10.3)	7.9
ការិយាល័យគយ	303	253	302	(16.5)	19.2
ការិយាល័យផ្សេងៗ	12	8	12	(29.7)	46.40
មិនមែនពន្ធ	167	236	145	41.5	(38.5)
ចំណាយ	1,590	2,014	2,206	26.6	9.6
មូលធន	378	381	584	0.8	53.5
តុល្យភាព	-43	-560	-716	1,213.80	27.8

ប្រភព៖ នាយកដ្ឋានហិរញ្ញវត្ថុ ហ្វីលីពីន

សរុបរួមមក ឱនភាពថវិកាជាតិរបស់ប្រទេសហ្វីលីពីន កើនឡើងនៅក្នុងឆមាសទី១ ឆ្នាំ២០២១ ចំនួន PHP ៧១៦ ប៊ីលានធៀបនឹងឆ្នាំ២០២០៕ *ដោយ មុំ ចិន្តា*

ប្រភព៖ នាយកដ្ឋានហិរញ្ញវត្ថុហ្វីលីពីន

អ្នកកែច្នៃអាហារថៃ ស្នើសុំរដ្ឋ តម្លើងថ្លៃទំនិញ ៥ ទៅ ៧% ដោយសារថ្លៃដើមកើនខ្លាំង

ប្រភព៖ pnn, ២០២១ រូបភាព៖ ឯកសារ

អ្នកកែច្នៃ និងផលិតអាហារក្នុងប្រទេសថៃ បានស្នើសុំទៅនាយកដ្ឋានពាណិជ្ជកម្មផ្ទៃក្នុងថៃ តម្លើងថ្លៃអាហារកែច្នៃ ក្នុងរង្វង់៥% ទៅ៧% ព្រោះថា ថ្លៃដើមផលិតមានការកើនឡើងខ្លាំងដោយសារ បញ្ហាវត្ថុធាតុដើម ការវេចខ្ចប់ និងប្រាក់ឈ្នួលកម្លាំងពលកម្ម។ ប្រធានសមាគមអ្នកកែច្នៃម្ហូបអាហារថៃ បានលើកឡើងថា ពេលនេះ អ្នកកែច្នៃម្ហូបអាហារថៃ ប្រឈមមុខនឹងការចំណាយកាន់តែខ្ពស់ ដោយសារករណីឆ្លងមេរោគកូវីដ១៩ កើនឡើងជាបន្តបន្ទាប់។

តម្លៃនៃការវេចខ្ចប់ដោយប្រើកំប៉ុងដែក និងក្រដាស កើនឡើងដល់ទៅ២០% ធៀបនឹងឆ្នាំមុនដោយសារ តម្លៃដែក និងក្រដាសនៅលើទីផ្សារសកលមានការ កើនឡើងដូចគ្នា។ បច្ចុប្បន្នក្រុមហ៊ុនផលិតចំណីអាហារកំពុងរងបន្ទុកពីការកើនឡើងថ្លៃដើមផលិត ប្រមាណ១០% ដូច្នេះ ទើបស្នើសុំទៅរាជរដ្ឋាភិបាលថៃ តម្លើងថ្លៃទំនិញក្នុងអត្រាប្រមាណ ៥%ទៅ៧%។

បញ្ហាជាច្រើនផ្សេងទៀតក៏កើតមានឡើងផងដែរ ចំពោះអ្នកនាំចេញចំណីអាហារថៃ ដែលមានដូចជា ការកើនឡើងថ្លៃដឹកជញ្ជូន និងការប្រែប្រួលនៃរបបសេវាកម្មអាហារ ជាពិសេសភោជនីយដ្ឋាន ដែលបាត់បង់ភ្ញៀវទេសចរបរទេស និងទទួលបានការបញ្ជាទិញក្នុងកម្រិតតិចតួច។

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្មថៃ បានចាត់តាំងឱ្យនាយកដ្ឋានពាណិជ្ជកម្មផ្ទៃក្នុង និងលេខាធិការពាណិជ្ជកម្មអចិន្ត្រៃយ៍ ដើម្បីត្រួតពិនិត្យតម្លៃទំនិញនៅតាមទីផ្សារ និងធានាឱ្យបាននូវការផ្គត់ផ្គង់គ្រប់គ្រាន់។

ជាចុងក្រោយ តំណាងរាជរដ្ឋាភិបាលថៃក៏បានជួបជាមួយវិស័យឯកជន ដែលរួមមាន រោងចក្រឧស្សាហកម្ម អ្នកចែកចាយបោះដុំ អ្នកលក់រាយ និងម្ចាស់ហាងទំនិញ ដោយពួកគេសុទ្ធតែអះអាងថា ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញគឺគ្រប់គ្រាន់ទៅតាមតម្រូវការក្នុងស្រុក៕

ដោយ ម៉ែន ខេមរៈ

ប្រភព ៖ pnn ចេញផ្សាយនៅថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២១

វៀតណាម និងចិនចុះ MoU ជំរុញពាណិជ្ជកម្មផ្លែឈើ ក្នុងពេលមានផលវិបាកពីកូវីដ-១៩

ប្រភព៖ cambonomist, ២០២១

វៀតណាម និងចិនបានចុះហត្ថលេខាលើអនុស្សារណៈយោគយល់គ្នា (MoU) លើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងវិស័យកសិកម្ម និងការលក់ផ្លែឈើ ដោយរំពឹងថា នឹងធ្វើឱ្យពាណិជ្ជកម្មរវាងប្រទេសទាំងពីរទាក់ទងនឹងផលិតផលកសិកម្មនេះ មានភាពប្រសើរឡើង។ អនុស្សារណៈយោគយល់គ្នា រវាងប្រទេសវៀតណាម និងចិននេះ ត្រូវបានចុះហត្ថលេខាដោយសមាគមបន្លែផ្លែឈើវៀតណាម និងសមាគមជំរុញពាណិជ្ជកម្មខេត្តគ័ងស៊ី-អាស៊ានរបស់ចិន ដើម្បីបង្កើនពាណិជ្ជកម្មផ្លែឈើរវាងប្រទេសទាំងពីរ។

បច្ចុប្បន្ន វៀតណាមត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យនាំចេញផ្លែឈើតែ ៩មុខប៉ុណ្ណោះទៅកាន់ប្រទេសចិន មានផ្លែស្រកានាគ ឪឡឹក គូលែន មៀន ចេក ស្វាយ ខ្នុរ សាវម៉ៅ និងផ្លែមង្ឃុត។ ក្រសួងកសិកម្ម និងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទវៀតណាម កំពុងធ្វើការងារត្រួសត្រាយផ្លូវ សម្រាប់មុខផ្លែឈើផ្សេងទៀតដើម្បីនាំទៅទីផ្សារចិន ដូចជា ផ្លែទុរេន ក្រូចថ្លុង ផាសិន ផ្លែប៊ឺ និងដូងជាដើម។ បច្ចុប្បន្ន វៀតណាមទទួលបានអាជ្ញាបណ្ណបណ្តោះអាសន្ននាំចេញដំឡូងជ្វា និងម្ទេសទៅកាន់ប្រទេសចិនរួចហើយដែរ។

កូវីដ-១៩ បានបង្កផលប៉ះពាល់ជាច្រើនដល់ពាណិជ្ជកម្មទ្វេភាគីរវាងប្រទេសទាំងពីរ លើពាណិជ្ជកម្មកសិកម្ម ដោយនៅឆ្នាំ២០២០ មានការធ្លាក់ចុះ៤%។ បើតាមរបាយការណ៍ពីក្រសួងកសិកម្មវៀតណាម នៅ៧ខែដំបូង នៃឆ្នាំ២០២១ ការនាំចេញរបស់វៀតណាមសម្រេចបានជាង ២៨ពាន់លានដុល្លារ ហើយការនាំចូលមានជាង ២៤ពាន់លានដុល្លារ។ *ដោយ ម៉ែន ខែមរៈ*

ប្រភព ៖ cambonomist ចេញផ្សាយថ្ងៃទី០៦ ខែសីហា ឆ្នាំ ២០២១។

សេដ្ឋកិច្ចសកល

ការវិនិយោគលើវិស័យដឹកជញ្ជូន និងអចលនទ្រព្យឧស្សាហកម្មក្នុងតំបន់អាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិក នឹងមានកំណើនទ្វេដង ក្នុងអំឡុងពេល៣ ទៅ ៥ឆ្នាំខាងមុខ

សកម្មភាពដឹកជញ្ជូននៅក្នុងមជ្ឈមណ្ឌលអាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិក។
រូបថតដោយ៖ JLL Vietnam

ការវិនិយោគលើវិស័យដឹកជញ្ជូន និងអចលនទ្រព្យសម្រាប់ឧស្សាហកម្ម នៅតំបន់អាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិកនឹងមានការកើនឡើងទ្វេដងនៅក្នុងរយៈពេលពី ៣ឆ្នាំ ទៅ៥ឆ្នាំទៀត

ពេលគឺអាចនឹងកើនពី ២៥-៣០ប៊ីលានដុល្លារក្នុងអំលុងពេលបច្ចុប្បន្ន រហូតដល់ ៥០-៦០ប៊ីលានដុល្លារនៅពេលខាងមុខ ដោយសារតែការវិនិយោគនៅក្នុងវិស័យដឹកជញ្ជូន និងអគារឧស្សាហកម្ម ឃ្លាំងស្តុកទំនិញ រោងចក្រផលិត និងសង្វាក់ផ្គត់ផ្គង់ផលិតកម្មមានការកើនឡើង។

ម្យ៉ាងវិញទៀត ការរីវត្តន៍របស់ពាណិជ្ជកម្មអេឡិចត្រូនិក និងសេវាកម្មរបស់ភាគីទីបីនៅក្នុងវិស័យដឹកជញ្ជូន នាំឱ្យការវិនិយោគនៅក្នុងវិស័យទាំងពីរនេះ មានការផ្សារភ្ជាប់គ្នា និងសមាសភាពរបស់ម្ចាស់អាជីកម្មនៅក្នុងវិស័យដឹកជញ្ជូន និងឧស្សាហកម្មអចលនទ្រព្យនឹងមានការផ្លាស់ប្តូរគួរឱ្យកត់សំគាល់។ លោក Tom Woolhouse ប្រធានផ្នែកដឹកជញ្ជូន និងឧស្សាហកម្មរបស់អាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិក នៅ JLL បាននិយាយថា ការផ្លាស់ប្តូររចនាសម្ព័ន្ធទីតាំងទ្រព្យសកម្ម និងបណ្តាញសង្វាក់ផលិតកម្មនៃការផ្គត់ផ្គង់បានប្រសព្វគ្នា ដែលពន្លឿនដល់ការវិនិយោគលើវិស័យដឹកជញ្ជូន និងតម្រូវការរបស់ម្ចាស់អាជីវកម្ម។ ការបង្កើនការវិនិយោគលើវិស័យដឹកជញ្ជូន និងវិស័យឧស្សាហកម្មអចលនទ្រព្យ គឺជាកញ្ចក់ឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីការផ្លាស់ប្តូរយុទ្ធសាស្ត្ររបស់ម្ចាស់អាជីវកម្ម ដើម្បីជំរុញឱ្យគុណភាពទ្រព្យសកម្មកាន់តែមានភាពល្អប្រសើរ និងដើម្បីផ្លាស់ប្តូរសមាសភាពក្នុងបរិបទសេដ្ឋកិច្ចបែបថ្មី ដែលផ្អែកលើកំណើនដ៏ខ្លាំងក្លានៃពាណិជ្ជកម្មអេឡិចត្រូនិក និងសង្វាក់ផលិតកម្មផ្គត់ផ្គង់ផ្នែកបច្ចេកវិទ្យា។

ទំហំនៃការវិនិយោគនេះមានការចូលរួមពីកំណើនមួយចំនួនដូចជា៖ ការកើនឡើងនៃផលប័ត្រ ការកើនឡើងនៃកិច្ចព្រមព្រៀងធំៗ និងក្របខណ្ឌម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចមួយចំនួនទៀត។ ម្យ៉ាងវិញទៀត យោងតាមការព្យាករណ៍ ចាប់ពីឆ្នាំ២០២០ ដល់ឆ្នាំ២០២៥ ប្រជាជននៅតំបន់ទីប្រជុំជននៅអាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិក នឹងអាចកើនឡើង៤១លាននាក់ក្នុងមួយឆ្នាំៗ ដែលនៅក្នុងនោះប្រជាជនដែលមានជីវភាពកម្រិតមធ្យមអាចនឹងកើនឡើងចំនួន ៧៦០លាននាក់បន្ថែមទៀត ខណៈដែលប្រាក់ចំណូលរបស់ប្រជាពលរដ្ឋនៅអាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិក អាចនឹងមានកំណើនក្នុងមួយឆ្នាំ ៤% ដែលនេះជាកត្តាលីករជំរុញដល់កំណើន នៅក្នុងវិស័យនេះ។

យោងតាមការព្យាករណ៍ ការវិនិយោគនេះប្រហែលជាមានកំណើនខ្លាំងនៅប្រទេសកូរ៉េខាងត្បូង អូស្ត្រាលី និងចិន។ មួយវិញទៀត វៀតណាមគឺជាប្រទេសមួយដែលមានកំណើនទីផ្សារពាណិជ្ជកម្មអេឡិចត្រូនិកខ្លាំងជាងគេនៅក្នុងតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍ ជាពិសេសនៅក្នុងអំលុងឆ្នាំ២០២០ និងឆ្នាំ២០២១។ ដូចនេះការដឹកជញ្ជូន មានសារៈសំខាន់ណាស់សម្រាប់វៀតណាម នាពេលអនាគត ដោយសារតម្រូវការក្នុងស្រុក នៅក្នុងវិស័យពាណិជ្ជកម្មអេឡិចត្រូនិកនៅប្រទេសវៀតណាមមានការកើនឡើង។ ក្នុងន័យនេះ ការវិនិយោគទៅលើវិស័យហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ក៏ដូចជាការវិនិយោគរបស់វិស័យឯកជននៅក្នុងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ គឺជាតម្រូវការចាំបាច់។

ក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំចុងក្រោយនេះ សក្តានុពលនៃការលក់ និងការជួលត្រលប់មកវិញនៅក្នុងវិស័យនេះ មានការកើនឡើងនៅទូទាំងតំបន់អាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិក។ ដូចនេះនាំឱ្យម្ចាស់អាជីវកម្មថ្មីៗ តែងតែស្វែងរកបច្ចេកវិទ្យាថ្មី ដើម្បីគ្រប់គ្រងឃ្លាំងស្តុកទំនិញ និងដើម្បីគ្រប់គ្រងសង្វាក់ផ្គត់ផ្គង់ផលិតកម្ម។ ហេតុនេះហើយការកើនឡើង

នៃដំណោះស្រាយផ្នែកបច្ចេកវិទ្យាស្វ័យប្រវត្តិកម្ម និងការយល់ដឹងពីសង្គម អភិបាលកិច្ច និងរចនាបថ ដែលផ្តោតលើការតម្រូវការរបស់មនុស្ស បានក្លាយទៅជាទិសដៅថ្មីនៅក្នុងវិស័យដឹកជញ្ជូន ដែលបង្កើតបានជាការដឹកជញ្ជូនអចលនទ្រព្យបែបទំនើប៕

ដោយ វង្ស ច័ន្ទស្មើដារា

ប្រភព៖ គេហទំព័រ Vietnamnews ចេញផ្សាយថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ ២០២១

បំណុលសាធារណៈសហរដ្ឋអាមេរិក បានកើនដល់ ២៨,៦ទ្រីលានដុល្លារ ដែលមានកំណើនក្នុងរង្វង់ ៥,២ ទ្រីលានដុល្លារ គិតពីឆ្នាំ២០២០

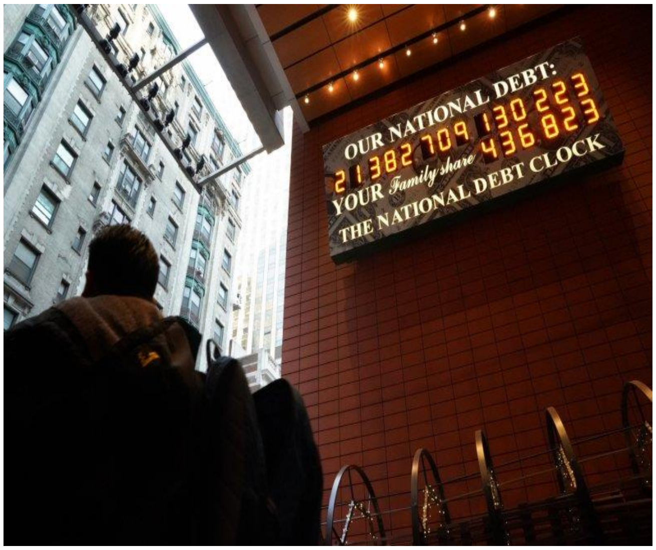

ប្រភព៖ Newsweek ២០២១ រូបភាព៖ Getty

អ្នកជំនាញការជាច្រើន បានបង្ហាញពីការព្រួយបារម្ភលើការបន្តកើនឡើងនៃបំណុលជាតិ របស់សហរដ្ឋអាមេរិក ខណៈដែលព្រឹទ្ធសភា បានដាក់ចេញនូវច្បាប់ហេដ្ឋា-រចនាសម្ព័ន្ធរបស់ខ្លួន ដែលមានតម្លៃ ១,១ទ្រីលានដុល្លារ។ ជាក់ស្តែង អ្នកវិភាគមួយចំនួន មកពី The Heritage Foundation បានធ្វើការទិតៀនអំពីច្បាប់នេះ ដោយបានលើកឡើងថា បំណុលសាធារណៈសរុបរបស់សហរដ្ឋអាមេរិក បានកើនឡើងប្រមាណជា ៥,២ទ្រីលានដុល្លារ ដែលគិតត្រឹមពីដើមឆ្នាំ២០២០ ប៉ុណ្ណោះ នាំឱ្យបំណុលសាធារណៈសរុប កើនដល់ ២៨,៦ទ្រីលានដុល្លារ។

គួរបញ្ជាក់ថា មួយផ្នែកធំនៃកំណើននៃបំណុលជាតិ ៥,២ ទ្រីលានដុល្លារនេះ គឺពាក់ព័ន្ធនឹងការគាំទ្រការឆ្លើយតបនឹងវិបត្តិជំងឺរាតត្បាតកូវីដ-១៩។ ក្នុងនោះ ទំហំទឹកប្រាក់ប្រមាណជារាប់រយប៊ីលានដុល្លារ ត្រូវបានប្រើប្រាស់លើវិធានសុខភាពសាធារណៈ និងទឹកប្រាក់ច្រើនជាង ១ទ្រីលានដុល្លារ ត្រូវបានប្រើប្រាស់ក្នុងគម្រោងធានារ៉ាប់រងនិកម្មភាព(ភាពគ្មានការងារធ្វើ) និងថ្លៃចំណាយពាក់ព័ន្ធនឹងជំងឺរាតត្បាតដ៏ទៃទៀត។

គួរកត់សម្គាល់ដែរ ទំហំបំណុលដែលបានកើនឡើងក្នុងរយៈពេលជិត២ឆ្នាំនេះគឺមានទំហំប្រហាក់ប្រហែល ឬស្មើនឹងកំណើនបំណុលជាតិ សម្រាប់រយៈពេល៣ឆ្នាំដំបូងនៃរដ្ឋបាល Trump(៥,២ទ្រីលានដុល្លារ) និងរដ្ឋបាល Obama(៥ទ្រីលានដុល្លារ)៕ ***ដោយ ជា សិរីរតន៍***

ប្រភព៖ Newsweek ចេញផ្សាយ ថ្ងៃទី៩ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២១

តម្លៃប្រេងឆៅបានធ្លាក់ចុះ ស្របពេលករណីមេរោគកូវីដ-១៩ ប្រភេទថ្មី(Delta) មានការកើនឡើងខ្លាំង

ប្រភព៖ CNBC ២០២១, រូបភាព៖ Kyle Grillot/Bloomberg

តម្លៃប្រេងឆៅ បានធ្លាក់ចុះ កាលពីថ្ងៃចន្ទ(ថ្ងៃទី០៩ ខែកក្កដា) ស្របពេលមានការកើនឡើងនៃករណីជំងឺកូវីដ

បំប្លែងថ្មី ប្រភេទ Delta ដែលនាំឱ្យមានការព្រួយបារម្ភទៅលើការថមថយល្បឿននៃតម្រូវការ។

ជាក់ស្តែង ក្នុងគ្រាមួយ កុងត្រាតម្លៃអនាគតនៃប្រេងឆៅរបស់ក្រុមហ៊ុន West Texas Intermediate(crude futures) ត្រូវបានសម្រេចទូទាត់ នៅក្នុងតម្លៃទាបមួយ គឺ ៦៥,១៥ដុល្លារ ក្នុង ១បារ៉ែល ដែលបានធ្លាក់ចុះ ជាង ៤%។ ក៏ប៉ុន្តែ នៅពេលរសៀល កុងត្រានេះ មានស្ថានភាពងើបឡើងបន្តិច និងបានសម្រេចទូទាត់ ក្នុងតម្លៃ ៦៦,៤៨ដុល្លារ ក្នុង ១បារ៉ែល។ បើក្រឡេកមើលលើតម្លៃគោលអន្តរជាតិ Brent crude វិញ ត្រូវបានទូទាត់ក្នុងតម្លៃ ៦៩,០៤ដុល្លារ ក្នុង ១បារ៉ែល។

ចំណែកឯ កាលពីសប្តាហ៍មុន តម្លៃទូទាត់ក្នុងកុងត្រាទាំង២ បានធ្លាក់ចុះ ច្រើនជាង ៧% ដែលត្រូវបានចាត់ទុកជាសប្តាហ៍ដែលមានការធ្លាក់ចុះអាក្រក់បំផុត គិតចាប់តាំងពីខែតុលា ឆ្នាំ២០២០មក។ ការធ្លាក់ចុះនៃតម្លៃប្រេងនេះ បានកើតឡើងទន្ទឹមនឹង ការព្រួយបារម្ភលើតម្រូវការ និងការកើនឡើងដោយមិនរំពឹងទុកនៃសន្និធិប្រេងឆៅរបស់សហរដ្ឋអាមេរិក។

គួរបញ្ជាក់ថា តម្លៃប្រេង បានងើបឡើងវិញយ៉ាងឃើតៗ សម្រាប់ឆ្នាំ២០២០ ហើយនៅខែកក្កដា កុងត្រាតម្លៃអនាគតនៃប្រេងឆៅរបស់ក្រុមហ៊ុន West Texas Intermediate ត្រូវបានសម្រេចទូទាត់ក្នុងតម្លៃ ៧៦,៩៨ ក្នុង ១បារ៉ែល ដែលជាតម្លៃខ្ពស់មួយមិនធ្លាប់ឃើញមាន គិតចាប់ពីឆ្នាំ២០១៤មក៕

*ដោយ **ជា សិរីរតន៍***

ប្រភព៖ CNBC ចេញផ្សាយ ថ្ងៃទី៩ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២១

IMFព្យាករថា ចិននឹងជាក្បាលម៉ាស៊ីនទី១ជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក នៅក្រោយវិបត្តិកូវីដ-១៩

រូបភាព៖ Xinhua

ប្រទេសចិននឹងក្លាយជាក្បាលម៉ាស៊ីទី១នាំមុខអាមេរិក ក្នុងការរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក នៅក្រោយ ពេល[illegible]កូវីដ-១៩ ផុត ពីភពផែនដីទៅ នៅប៉ុន្មានឆ្នាំខាងមុខនេះ ដែលនឹងរួមចំណែកច្រើនជាង ១ភាគ៥ នៃកំណើនផលិតផលក្នុងស្រុកសរុបរបស់ពិភពលោក នារយៈពេល៥ឆ្នាំខាងមុខ គឺចាប់ពីពេលនេះ រហូតដល់ឆ្នាំ២០២៦។ ផលិតផលក្នុងស្រុកសរុបរបស់ពិភពលោក រំពឹងថា នឹងកើនឡើងជាង ២៨ទ្រីលានដុល្លារបន្ថែមទៀត គឺនឹងកើនដល់ប្រមាណ១២២ទ្រីលានដុល្លារ ៥ឆ្នាំខាងមុខនេះ។

ផលិតផលក្នុងស្រុកសរុបរបស់ពិភពលោក បានធ្លាក់ចុះអស់ជាង ២,៨ទ្រីលានដុល្លារ រួចហើយកាលពីឆ្នាំ ២០២០ ដោយសារតែការរាតត្បាតកូវីដ-១៩។ ការធ្លាក់ចុះច្រើនដូចនេះមិនធ្លាប់កើតឡើងនោះទេ គិតចាប់តាំងពីវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចសកលតាំងពីទសវត្សរ៍ឆ្នាំ ១៩៣០មក។

ស្ថាប័នមូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ IMF បានព្យាករថា អាមេរិកនឹងក្លាយជាប្រទេសជួយរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ច

សកលលំដាប់ទី២ ឥណ្ឌាស្ថិតនៅលេខរៀង៣ ហើយ ជប៉ុន និង អាល្លឺម៉ង់ស្ថិតនៅលេខរៀងទី ៤ និងលេខរៀងទី៥។

នៅក្នុងឆ្នាំ២០២១ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចរបស់ពិភពលោក នឹងមាន៦% ដែលកំណើននេះបានមកពីកំណើនសេដ្ឋកិច្ចនៃប្រទេសនានា ពិសេសមហាអំណាចសេដ្ឋកិច្ចធំៗដូចជាអាមេរិក និងចិនជាដើម។ ប៉ុន្តែសម្រាប់ប្រទេសតូចៗអាចនឹងធ្លាក់ចូលក្នុងវិបត្តិ ដោយសារពុំមានថវិកាគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការទំនុកបម្រុងសេដ្ឋកិច្ច និងប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងកូវីដ-១៩។

IMF បានបង្កើនព្យាករថា សេដ្ឋកិច្ចរបស់អាមេរិកនឹងកើនឡើង៦,៤% ក្នុងឆ្នាំ ២០២១ បើប្រៀបធៀបទៅនឹងការព្យាករនៅខែមករា ថាមាន ៥,១%ប៉ុណ្ណោះ៕ *ដោយ ម៉ែន ខែមរៈ*

ប្រភព៖ cambonomist ចេញផ្សាយខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២១។

ការនាំចេញរបស់ចិនងើបឡើងក្នុងខែកក្កដា ខណៈសកម្មភាពនៅកំពង់ផែស្ទុះឡើងវិញ

ប្រភព៖ ភ្នំពេញប៉ុស្តិ៍ ២០២១ រូបភាព៖ AFP

ជាមួយការបិទខ្ទប់ដ៏តឹងរឹង និងការធ្វើតេស្តរកវីរុសទ្រង់ទ្រាយធំ បានធ្វើឱ្យសកម្មភាពនៅតាមកំពង់ផែរបស់ប្រទេសចិនងើបឡើងវិញ ពិសេសនៅក្នុងខែកក្កដា ទោះបីបាត់បង់ភាពខ្លាំងខ្លះក្តី។

ការនាំចេញមានកំណើន ដោយសារមានតម្រូវការលើទំនិញដូចជា ឧបករណ៍វេជ្ជសាស្ត្រ និងសម្ភារៈអេឡិចត្រូនិក សម្រាប់ធ្វើកិច្ចការពីផ្ទះ និងដោយសារករណីនៃវីរុសកូរ៉ូណានៅតំបន់ផ្សេងៗ ដែលធ្វើឱ្យផលិតផលចិនមានតម្រូវការកើនឡើង។ ការនាំចេញពីប្រទេសចិននៅតែមានភាពធន់នៅឆ្នាំ២០២១នេះ បើទោះបីជាចិនកំពុងបង្កើនវិធានការទប់ស្កាត់ការរីករាលនៃវីរុសបំប្លែង Delta ដែលផ្ទុះឡើង ឆ្លងរាលដាលនៅខេត្តជាច្រើន។ រីឯការនាំចូលក៏អាចទទួលបានការកើនឡើង ដោយសារការកើនឡើងតម្លៃផលិតផល។

ពាណិជ្ជកម្មរបស់ចិននៅតែខ្លាំងនៅក្នុងខែកក្កដា ទោះជាការនាំចេញកើនឡើងតិចជាងក្តីរំពឹងទុកដែលបានព្យាករចំនួន ១៩,៣% ពីឆ្នាំមុន និងការនាំចូលកើនឡើង ២៨,១% ពីរយៈពេលដូចគ្នាធៀបឆ្នាំមុន។ ទិន្នន័យចុងក្រោយ អតិរេកពាណិជ្ជកម្មទូទៅរបស់ចិនមានចំនួន ៥៦,៦ ពាន់លានដុល្លារ កើនពី ៥១,៥ ពាន់លានដុល្លារក្នុង ខែមិថុនា។

ប្រទេសចិន កំពុងធ្វើការដើម្បីទប់ទល់នឹងការកើនឡើងនៃថ្លៃដើមទំនិញ ដែលបានដាក់សម្ពាធលើសហគ្រាសតូចៗ៕ *ដោយ ម៉ែន ខែមរៈ*

ប្រភព ៖ ភ្នំពេញប៉ុស្តិ៍ ចេញផ្សាយថ្ងៃទី០៨ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២១។

ទិន្នន័យស្រាវជ្រាវសម្រាប់សប្តាហ៍បន្ទាប់

ថ្ងៃចន្ទ ទី១៦ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២១

- សេដ្ឋកិច្ចជប៉ុនបានធ្លាក់ចុះ ១,០%នៅត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២១ បើប្រៀបធៀបទៅនឹងការប៉ាន់ស្មានដំបូង

- អតិរេកពាណិជ្ជកម្មរបស់ឥណ្ឌូនេស៊ី បានកើនឡើងបន្តិចមកត្រឹម១,៣២៣ពាន់លានដុល្លារនៅខែមិថុនាឆ្នាំ ២០២១

ថ្ងៃអង្គារ ទី១៧ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២១

- កំណើនអនីកម្មភាព នៅចក្រភពអង់គ្លេស បានកើនឡើង២៥,០០០នាក់ក្នុងមួយត្រីមាស គិតត្រឹមខែឧសភាឆ្នាំ ២០២១
- កំណើនសេដ្ឋកិច្ចតំបន់អឺរ៉ូ បាន១៣,៧% ក្នុងត្រីមាសទី២នៃឆ្នាំ២០២១

ថ្ងៃពុធ ទី១៨ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២១

- កំណើនការនាំចូលទៅកាន់ប្រទេសជប៉ុន នៅខែមិថុនាឆ្នាំ២០២១លើសការព្យាករណ៍ទីផ្សារ
- កំណើនសន្ទស្សន៍ថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់នៅចក្រភពអង់គ្លេសបានកើនឡើង ០,៥០% ក្នុងខែមិថុនាឆ្នាំ ២០២១ ធៀបនឹងខែមុន

ថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ ទី១៩ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២១

- អត្រានីកម្មភាពតាមរដូវរបស់អូស្ត្រាលី បានធ្លាក់ចុះមកនៅត្រឹម៤,៩% ក្នុងខែមិថុនាឆ្នាំ ២០២១
- អតិរេកពាណិជ្ជកម្មរបស់អេស្ប៉ាញ បានកើនឡើងដល់០,១៤ ពាន់លានអឺរ៉ូនៅខែឧសភាឆ្នាំ ២០២១

ថ្ងៃសុក្រ ទី២០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២១

- បំណុលរបស់រដ្ឋាភិបាលនៅទួរគីបានឡើងក្នុងខែមិថុនា ធៀបនឹង ខែឧសភាឆ្នាំ ២០២១
- កំណើន ផ.ស.ស របស់ប្រទេសរុស្ស៊ី បានកើនឡើង៨,៥%នៅក្នុងខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០២១៕